

Bilag 31 – Opsamling på tema 8 om udståender og opsamling

Baggrund

Der er i perioden 9.-10. marts afholdt to tekniske møder inden for temaet udståender og opsamling, jf. tabel 1. Til alle møder er oplægsholderens præsentationer delt med mødedeltagere. Præsentationerne kan desuden tilgås på hjemmesiden: [link](#). Deltagerkredsen på møderne har været fødevareministeren, miljøministeren samt landbrugs- og fødevarerordførere fra de politiske partier. Der har desuden været deltagelse fra øvrige ordførere f.eks. klimaordførere.

Tabel 1

Mødeoversigt over tema 8 om udståender og opsamling

Møde nr. og fokus	Tidspunkt	Oplægsholdere	Udsendt baggrundsmateriale
1) Solceller på lavbundsjord	Tirsdag den 9. marts	Dansk Energi, Landbrug og Fødevarer, Better Energy. Skatteministeriet deltog uden oplæg.	Ingen
2) Øvrig opsamling	Onsdag den 10. marts	Fødevareministeriet, DAKOFO – Dansk Korn og Foder, Unibio og Miljøministeriet	Ingen

Kilde: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

I de følgende afsnit opsummeres kortfattet de informationer, der er blevet præsenteret eller efterspurgt i forbindelse med de tekniske møder.

1) Solceller på lavbundsjorder

På mødet d. 9. marts var der fokus på mulighederne for etablering af solceller på lavbundsjorder. Omdrejningspunktet på mødet var CO₂-reduktion, økonomi og skattemæssige forhold. På mødet fremlagde Dansk Energi bl.a. et behov for værdiansættelse af CO₂-gevinster og fremhævede et behov for screening af lavbundsarealer, så det kortlægges hvilke arealer, der bedst egner sig til opstilling af vedvarende energi. Landbrug & Fødevarer fremhævede udfordringerne ved de eksisterende skattemæssige forhold og fremhævede potentialet for udbygning af solcelleanlæg på lavbundsjorder, herunder at solcelleanlæg opstilles på lavproduktive jorder frem for højproduktive landbrugsjorder. Ved opstilling af solceller på landbrugsjord ændres beskatningen til industrijord, hvilket betyder en væsentlig højere beskatning end ved status som landbrugsjord. Ved ændring af ejendomsvurderingsloven er der fornyligt indført en standardberegning af grundværdien ifm. opstilling af energianlæg på landbrugsjord.

Skatteministeriet vurderer, at det ikke er muligt at bevare den særligt lave landbrugsbeskatning på f.eks. lavbundsjorder, hvis der opstilles solceller på arealet, da det vil være i strid med EU's statsstøtteregler. Better Energy præsenterede mulighederne fra et virksomhedsperspektiv og gjorde rede for projektering og omkostninger ved udbygning af solcelleanlæg på lavbundsjorder. Dette indebar bl.a. Better Energy's perspektiv på at tilgodese natur- og biodiversitetshensyn i planlægningen.

2) Øvrig opsamling

På mødet d. 10. marts blev der givet en opsamling på emnerne landbruget som energileverandør samt næringsstof- og klimaregulering, mens der også blev holdt et oplæg vedr. mulighederne inden for bejdsning af såsæd samt proteinproduktion uden arealforbrug.

a) Opsamling på landbruget som energileverandør

Landbruget leverer biomasse til grøn omstilling af flere klimatunge sektorer. Biomassen skal ikke kun bruges til energi, men skal forarbejdes i bioraffinaderier så der kan produceres højværdiprodukter til f.eks. materialer og ingredienser. Den del af biomassen, der ikke bruges til højværdiprodukter kan bruges til energi. Bioraffinering skaber efterspørgsel efter afgrøder, der udnytter fotosyntesen bedre og er mere miljø- og klimavenlige end de foderafgrøder, der i dag optager en meget stor del af arealanvendelsen. Fordelene ved at fokusere på bioraffinering og bioøkonomi er, at det kan erstatte fossile ressourcer samt forbedre ressourceudnyttelsen og derved bidrage til klimamål. Barrieren er, at bioraffinaderier og biobaserede produkter endnu ikke er konkurrencedygtige i forhold til olieraffinaderier og fossile produkter. På mødet om bioøkonomi mandag d. 1. marts blev det fremført, at denne udvikling for eksempel kan understøttes gennem støtte til etablering af bioraffinaderier, nye partnerskaber eller en dansk strategi for området.

b) Bejdsning af såsæd og frø

Bejdsning (engelsk; coating) af frø, herunder også såsæd, er behandling af frø ved tilførsel af et givent stof uden på frøet. Langt de fleste frø er i dag bejdsset. Mest almindeligt bliver frøet bejdsset med et fungicid eller insekticid, men det kan også være med næringsstoffer eller biologiske midler (f.eks. enzymer eller mikrober). Der kan være forskellige formål, men det overordnede formål er at beskytte og optimere frøets udvikling. Hertil kan bejdsning reducere behovet for behandling af den efterfølgende afgrøde med pesticider. Ved bejdsning med næringsstoffer kan udbyttet fra planten øges, da det ofte er mangel på næringsstoffer, som er den begrænsende faktor. Ved bejdsning med biologiske midler øges plantens mulighed for at optage de næringsstoffer, som allerede er i jorden, og dermed reduceres behovet for tilførsel af gødning. Bejdsning med biologiske midler er pt. på et tidligt udviklingsstadium.

c) Proteinproduktion uden arealforbrug

Unibio har udviklet en ny patenteret procesteknologi, U Loop® teknologi, der ved hjælp af metanotrofe bakterier kan producere protein til foder og fødevarer ud fra bl.a. metan. Både naturgas, biogas, samt metan produceret fra brint vha. elektrolyse (Power-to-X) kan bruges som kilde til metan i processen. Produktionen foregår i fermenteringstanke og lægger således ikke beslag på landbrugsjord. Undersøgelser indikerer, at teknologien derfor har et væsentligt lavere klima- og miljøaftryk per kg. protein end proteinfoder som soja og fiskemel. Samtidig er uniprotein godkendt af EU til dyre- og fiskefoder. Det kan derfor være et bæredygtigt alternativ til f.eks. importeret soja.

Unibio fortalte på mødet om deres arbejde med teknologien, herunder hvordan de potentielt kan passe ind i det kulstofneutrale netværk af teknologier udviklet i Danmark, samt fordele og barrierer. Unibio fremhævede bl.a., at metan- og energiprodukter er dyre i Danmark, hvilket gør det mindre realistisk at implementere storskalaproduktion i Danmark. Det kan dog ændres, idet Unibio forventer, at udviklingen af konceptet Power-to-X bl.a. vil kunne reducere prisen på metan samt producere store mængder oxygen, som begge vil kunne reducere omkostningerne ved Unibios proteinproduktion.

d) Opsamling på næringsstof- og klimaregulering

Fødevarerministeriet og Miljøministeriet gav en kort opsummering af hovedindhold- og budskaber fra de tekniske gennemgange under tema 2 om næringsstof- og klimaregulering. Der er udarbejdet et særskilt opsamlingsnotat for dette tema, jf. *Bilag 27 – Opsamling på tema 2 om næringsstof- og klimaregulering*, som kan tilgås [her](#).

3) Ubesvarede spørgsmål

Alle spørgsmål vurderes at være blevet svaret mundtligt på møderne.